

# - Naivt å tro at det ikke finnes flere dyr i området



Et viltkamera på Rognes tok dette bildet natt til 27. oktober.

Villsvinet er en del av den lokale faunaen i Sverige, og vil kunne spre seg raskt i Norge.

## VILLSVIN TRULS LEREGGEN

Denne uken er det observert villsvin i Trøndelag, og på Rognes er det satt i gang jakt etter dyret. Ifølge nrk.no er dette første gang det er observert villsvin så langt nord i landet.

Ifølge Christian Anton Smedshaug, daglig leder i Agri Analyse, er dette en påminnelse om hva vi går i møte om det ikke settes i gang tiltak med en gang.

### Mister kontrollen

- Det som nå skjer er det vi har advart mot. Det går for tregt før det iverksettes mottiltak, man får ikke håndtert spredningen mens det kan håndteres med begrensede ressurser, sier han til

Trønderbladet.

Smedshaug sier at dyret som er observert i Trøndelag sannsynligvis er et streifdyr, men han tror det kan finnes flere dyr i området.

- Er det ett streifdyr i området, er det ingen grunn til å tro at det ikke er flere. Det er naivt.

Smedshaug har doktorgrad i biologi og økologi, og var i 2018 med å forfatte et notat på hva som er skadepotensialet ved spredning av dyret.

I notatet står det at anslagsvis 40 prosent av Sveriges bønder nå er påvirket av villsvin som skader avlinger for om lag sju prosent av totalverdien. Samtidig spares heller ikke folks hager, kirkegårder eller parker i villsvinets matsøk, samt at om lag 6000 ulykker er registrert etter sammenstøt i trafikken.

- Faren er at vi er i ferd med å miste den relativt avgrensede bekjempelsen vi har hatt. Det er enighet om at det skal være streifdyr i grenseområdene, men vi får ikke håndtert spredningen mens det kan håndteres med begrensede ressurser. Etter mitt

skjønn dette et helt unødvendig, men varslet problem.

Spredningen av villsvin oppstår når suger (produktive hunndyr) får etablere seg. Villsvinet får så mange grisunger at stammen kan vokse med 30 prosent, eller mer, i året, ifølge Smedshaug.

### Umuliggjør produksjon

Agri Analyse foreslår i sitt notat at det ikke skal være suggeflokker i Norge, men at enkeltforekommende suger med grisunger kan forekomme. Det skal umiddelbart tas ut alle suger med kultinger i området vest for Haldenvassdraget, og vest for en linje mellom Skullerudsjøen, Bjørkelangen og Kongsvinger, og dernest vest for Glomma. En rekke flokker i grenseområdene vil likevel være felles.

Ifølge Smedshaug kan villsvin pare seg med utegående gris, med den konsekvensen at det vil umuliggjøre produksjon. Han sier at det man i mange europeiske land er livredde kombinasjonen svinepest og villsvin.

- Dette har mange store ut-

fordringer, blant annet smittepresset på svin generelt, skader på eng og grønnsak- og planteproduksjon, samt det som går på trafikkulykker.

### Vokser raskt

Forskere ved Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) konkluderte i 2018 med at villsvinbestanden kan vokse raskt i Norge, dersom det ikke settes inn drastiske tiltak for å hindre etablering.

Ifølge en artikkel i forskning.no fra 2018, var det rundt 1000 villsvin i Norge sist år. De har spredt seg fra Sverige, hvor villsvin blir sett på som en del av den lokale faunaen. I Norge er arten svartelistet, og det er jakt på villsvinet året rundt.

Ifølge forskernes beregninger er det plass og habitater til en villsvinbestand på opptil 220 000 dyr i Norge dersom bestanden får vokse fritt. Villsvin vil først og fremst kunne etablere seg i lavlandet langs kysten fra Sverige til Trøndelag.

- Vi kan regne med at populasjonen dobler seg hvert tredje år.

Hvis vi tar hensyn til topografi og naturlige hindringer for spredning, er det imidlertid mer realistisk å anslå at villsvinbestanden vil være på rundt 40 000 enn 220 000 om 12-15 år, sier Eysteinn Skjerve, forsker og faglig leder i prosjektet, som har vurdert konsekvenser en økning i villsvinbestanden kan ha for miljø og helse.

### Kan være farlig

Smedshaug sier at det i Sverige advares mot å gå fritt i utmark der det er tett bestand av villsvin. Men han sier at det er å dra det litt langt å si at villsvinet er livsfarlig.

- Det har hendt folk har blitt drept av villsvin, men det skal mye til og er ikke vanlig. En gris kan være ganske tøff mot inntrengere, om du kommer overraskende på eller den trengt inn i et hjørne. De kan rive deg godt opp med bittene sine. Har du en råne på 150 kg pluss er det uhandterbart.

truls@tronderbladet.no  
4545 1163

## Villsvin skutt i Tydalen

Dette kan være Norges nordligste observasjon.

### VILLSVINJAKT MARI GJERSVOLD TRONDSEN

Kjell Kåsen felte onsdag kveld et villsvin i Tydalen, skriver Stjørdals-Nytt.

Det var en galte på 65 kg, og trolig er dette Norges nordligste observasjon og felling av villsvin, skriver avisa.

Jeger Tor Morten Lundemo synes det er rart hvis dette er det samme dyret som er sett på Rognes.

- Det er 7 mil i luftlinje fra Rognes til Stuggudalen, og det er snø over fjellet, og det er litt rart

at villsvinet har klart den etappen på under et døgn, men det kan sikkert være mulig.

Siste observasjon på Rognes var tirsdagskveld klokka 20.48.

- De som så villsvinet på Rognes, beskriver det som større enn det som er skutt, og de mener at det er ei sugge, men en kan ta feil. Bildene er jo ikke så tydelige, og en får bare korte glimt av dyret, så det er ikke godt å si, sier Lundemo. Han var med og jaktet villsvin på Rognes sist helg, uten resultat.

- Det blir jakt igjen hvis vi får nye observasjoner på kamera, enn så lenge får vi vente i spenning, sier han.



Siste observasjon på Rognes tirsdag kveld kl 20.48. Bilde fanget opp av viltkamera.